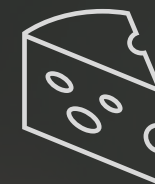

Виробництво молочного сиру

Поточний стан галузі,
історичні показники
та прогнози

2025 рік

Виробництво молочного сиру

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Стан ринку

У 2024 році ринок молочних сирів в Україні продовжував демонструвати ознаки стабілізації після глибокого падіння у попередні роки, спричиненого повномасштабною війною та пов'язаними логістичними й виробничими викликами. Обсяги виробництва залишалися нижчими за довоєнний рівень, однак зберігалася позитивна динаміка, особливо у фермерських і середніх переробних господарствах, розташованих у відносно безпечних регіонах.

Тенденція до концентрації зберігалась: великі виробники нарощували частку на ринку, тоді як дрібні — скорочували обсяги або виходили з виробництва через нестачу фінансування, обігових коштів та проблеми з логістикою. Споживання на внутрішньому ринку залишалося стабільно низьким, але з ознаками помірного зростання.

Інфраструктура та інвестиції

У 2024 році підприємства, що виробляють молочні сири, інвестували переважно в оновлення виробничих ліній, упаковувального обладнання та в системи енергоощадного зберігання. Частина оновлень відбувалася за підтримки державних програм, а також грантових ініціатив міжнародних донорів, спрямованих на розвиток переробної галузі.

Зростання попиту на якісну продукцію сприяв появі нових інвестиційних проєктів — зокрема будівництва локальних цехів із виробництва твердих і м'яких сирів, складів коротко- і середньострокового зберігання, а також логістичних вузлів. Розширювалась співпраця з європейськими технологічними партнерами, що дозволяло виробникам адаптувати продукцію під вимоги експорту. Водночас інвестиційна активність залишалась нерівномірною, зосередженою переважно у центральних і західних регіонах.

Виробництво молочного сиру

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Логістика

У 2024 році логістика виробництва молочних сирів в Україні залишалася критично важливою складовою ланцюгів постачання, особливо з огляду на виклики, пов'язані з воєнним станом, перебоями з електропостачанням та пошкодженням транспортної інфраструктури. Основні виробничі потужності були зосереджені у центральних та західних регіонах, де забезпечувалася відносна безпека і стабільніші умови для зберігання та транспортування сирної продукції.

Поставка молока на переробні підприємства здійснювалась з дотриманням температурного режиму в умовах обмеженого доступу до охолоджуваного транспорту. У зв'язку з високою чутливістю молочних сирів до умов зберігання, особливу увагу приділяли швидкості доставки, збереженню якості та терміну реалізації продукції.

Попит на зовнішніх ринках

У 2024 році попит на українські молочні сири на зовнішніх ринках зростав поступово, особливо в сегменті продуктів із підвищеною якістю та натуральним складом. Основними імпортерами українських сирів залишалися країни Європейського Союзу, а також ринки Близького Сходу та Азійсько-Тихоокеанського регіону, де зростав інтерес до нішевих продуктів з чітким географічним походженням.

Поширення світового тренду на натуральність і зростання популярності етикеток “organic”, “без ГМО” або “Made in Ukraine” підтримувало попит навіть у конкурентному середовищі з боку країн ЄС та Нової Зеландії. Експорт стимулював виробників адаптувати рецептури до локальних переваг, що дозволяло успішно виходити на нові ринки збуту. Позитивно впливала участь України у міжнародних виставках, торговельних форумах та програмах підтримки експорту.

Виробництво молочного сиру

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Виробництво (в тисячах тонн)

+0,9%

24E

33F

Експорт (в тисячах тонн)

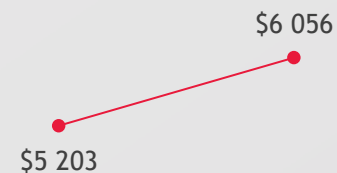

-2,7%

24E

33F

Динаміка ціни (в \$ за тонну)

+1,5%

24E

33F

Перспектива

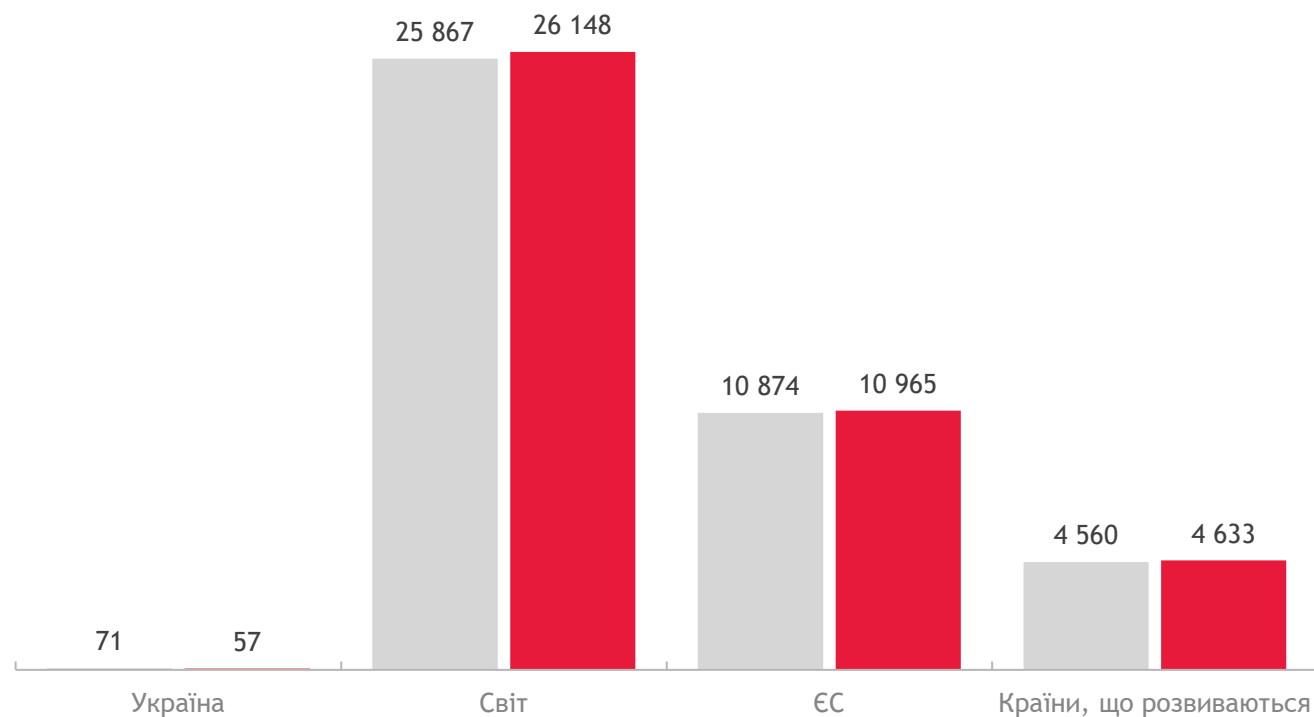
У найближчі роки виробництво молочного сиру в Україні демонструє потенціал помірного зростання. Основні можливості розвитку пов'язані з модернізацією переробних підприємств, підтримкою кооперації між малими виробниками та поліпшенням логістичної інфраструктури.

Разом з тим, експортний потенціал залишається обмеженим — очікується скорочення поставок, що свідчить про потребу у переорієнтації на внутрішній ринок або в розширенні нішевих експортних напрямів з високою доданою вартістю. Ціни на молочний сир зростають, що відображає підвищення собівартості виробництва.

Україна продовжує втрачати позиції у виробництві молочного сиру через структурні проблеми галузі та зниження внутрішньої переробки.

Динаміка виробництва (в тисячах тонн)

2023 рік | 2024 рік

- ▶ За підсумками 2024 року **виробництво молочного сиру в Україні** скоротилося до 57 тисяч тонн, що на 14 тисяч тонн менше порівняно з 2023 роком (71 тис. т), або на 20%. Це свідчить про подальше зниження обсягів у галузі, ймовірно через зменшення внутрішнього попиту та обмежений експортний потенціал.
- ▶ **Світове виробництво** молочного сиру у 2024 році зросло на +1,1% - з 25.867 до 26.148 тис. тонн, демонструючи загальну позитивну динаміку та поступове відновлення після пандемічних і геополітичних викликів.
- ▶ У **ЄС виробництво** молочного сиру залишалося стабільним, з незначним приростом у межах +0,8% (з 10.874 до 10.965 тис. тонн), що відображає стабільну внутрішню політику підтримки аграрного сектору.
- ▶ У **країнах, що розвиваються**, обсяги виробництва також зросли - на +1,6%, з 4.560 до 4.633 тис. тонн, що підтверджує тенденцію зростання споживчого попиту та збільшення потужностей з переробки в цих регіонах.

У 2024 році виробництво молочного сиру в Україні досягло найнижчого рівня, після чого очікується повільне, але стабільне відновлення.

Динаміка виробництва в Україні (в тисячах тонн)

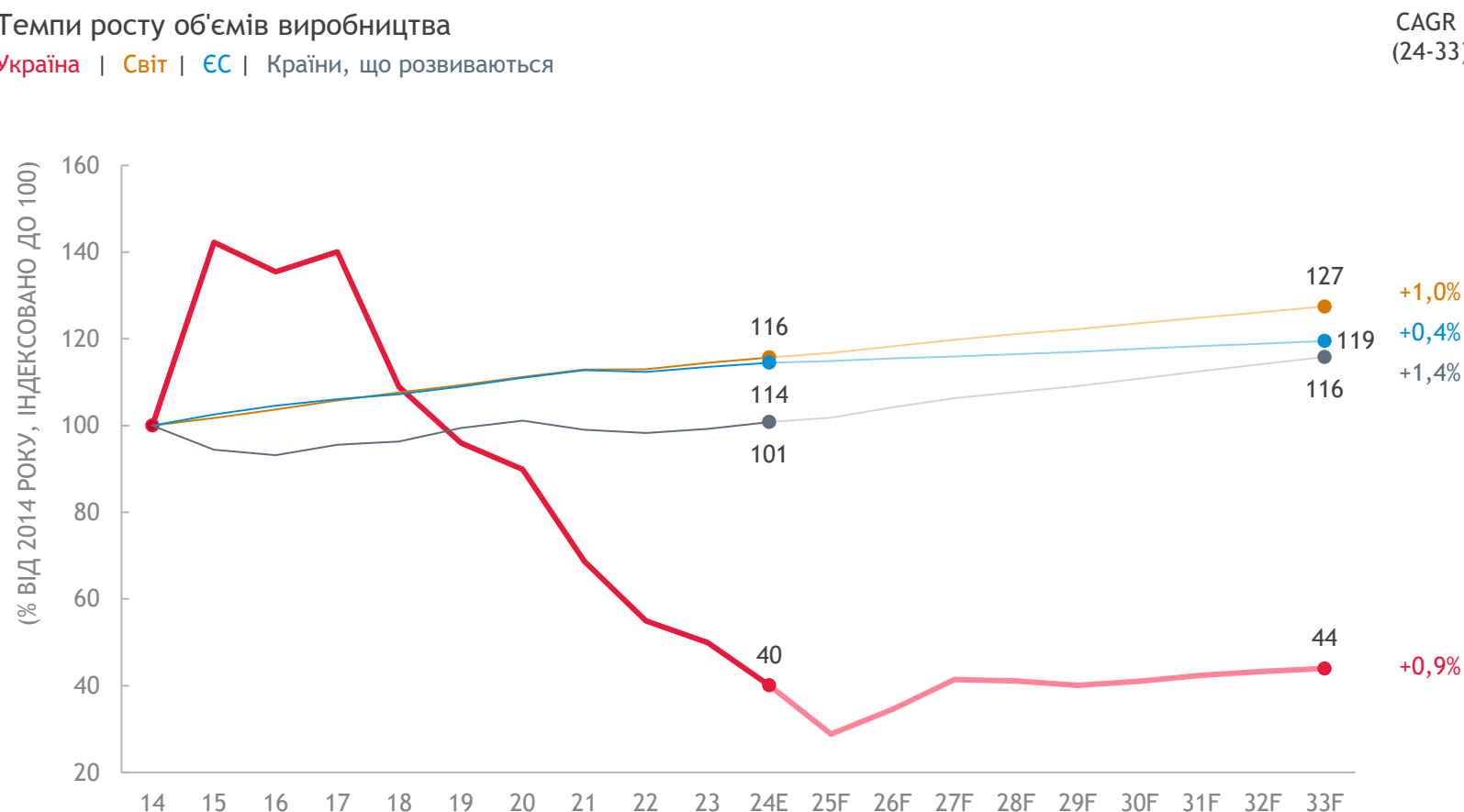
Враховуючи прогнозовану динаміку, не очікується перевищення рівня виробництва останніх докризових років у найближчій перспективі. Відновлення можливе лише за умов структурних змін на ринку.

- У період з 2014 по 2023 рік в Україні спостерігалось суттєве скорочення обсягів виробництва молочного сиру. Пік виробництва було зафіксовано у 2017 році, після чого почалося поступове зниження. Основними чинниками падіння стали зменшення надоїв, скорочення поголів'я великої рогатої худоби, зниження споживчої купівельної спроможності та скорочення експортних можливостей на тлі воєнних дій.
- Найнижчий рівень виробництва зафіксовано у 2024 році. Це стало кульмінацією багаторічного падіння, коли сектор досяг критичної межі. У 2025 році виробництво ще знизилось, що свідчить про повільне відновлення галузі.
- Починаючи з 2026 року, очікується поступове зростання обсягів виробництва. Прогноз демонструє обережну позитивну динаміку, однак без проривів: середньорічний приріст становить лише +0,9%. Це вказує на збереження системних викликів, але також на потенціал до стабілізації за умови державної підтримки.

Україна залишається позаду інших регіонів за темпами зростання виробництва молочного сиру, поступаючись навіть на тлі стабільного зростання у світі та країнах, що розвиваються.

Темпи росту об'ємів виробництва

Україна | Світ | ЄС | Країни, що розвиваються

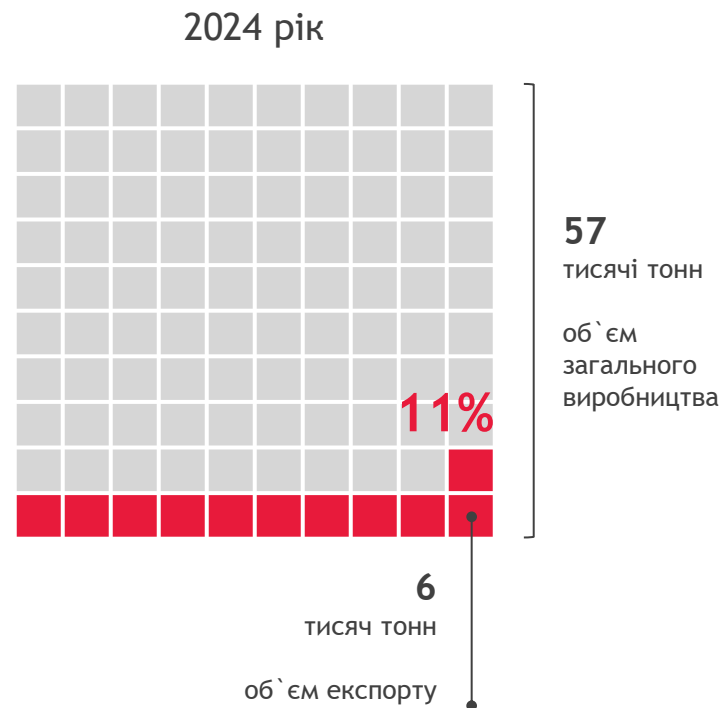
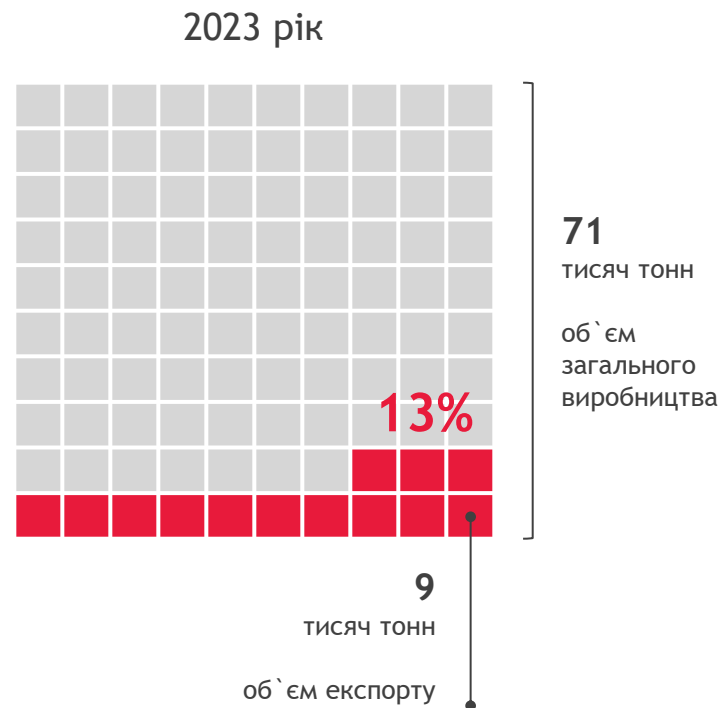

- ▶ Темпи зростання виробництва молочного сиру в **Україні** демонструють найгірший результат серед усіх груп країн. Індекс виробництва впав до 40% від рівня 2014 року, що є наслідком багаторічного скорочення обсягів переробки та зменшення поголів'я ВРХ. Попри незначне зростання після 2025 року, до 2033 року не очікується істотного відновлення.
- ▶ **Світовий ринок** демонструє стабільне зростання з помірними темпами (CAGR +1,0%), зокрема завдяки активному розвитку сектору у країнах, що розвиваються.
- ▶ **Європейський Союз** зберігає стабільність, хоча темпи зростання невисокі (CAGR +0,4%), що пов'язано з жорсткими екологічними вимогами, скороченням ферм і повільним приростом споживання. Водночас він зберігає загальний обсяг виробництва на стабільному рівні.
- ▶ **Країни, що розвиваються**, продовжують демонструвати лідерство за динамікою (CAGR +1,4%), поступово нарощуючи виробничий потенціал.

Скорочення експорту молочного сиру свідчить про втрату зовнішніх ринків і посилення залежності галузі від внутрішнього споживання.

Об`єми експорту та частка в загальному обсязі виробництва (в тисячах тонн; %)

Експорт | Внутрішнє споживання

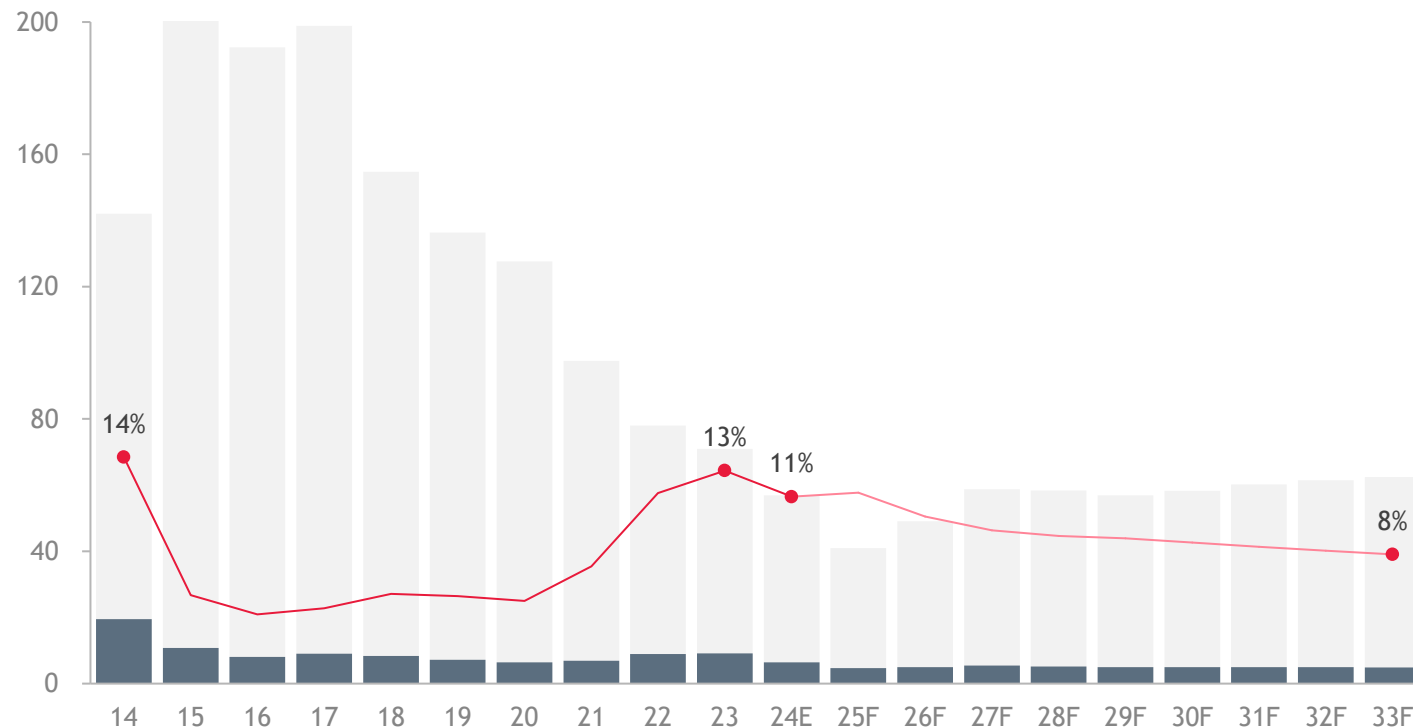

- У 2024 році експорт молочного сиру з України скоротився до 6 тисяч тонн, що становить лише 11% від загального обсягу виробництва. Це нижче за показник 2023 року (13% або 9 тис. тонн) і свідчить про зменшення присутності української продукції на зовнішніх ринках. Зниження обсягів експорту відбувається на тлі загального падіння виробництва та зменшення конкурентоспроможності.
- Зниження частки експорту у загальному виробництві вказує на посилення залежності від внутрішнього ринку, що формує додаткові ризики для валютних надходжень. Обмежений доступ до зовнішніх ринків гальмує масштабування виробництва та знижує інвестиційну привабливість.
- Для відновлення експортної активності необхідне комплексне вирішення логістичних, регуляторних і маркетингових бар'єрів. Зокрема, важливими є адаптація продукції до міжнародних стандартів якості, підтримка державних програм з просування на нові ринки та розвиток торговельних каналів для збуту українського сиру.

Звуження **експортного сегменту** вказує на потребу в новій стратегії виходу на зовнішні ринки та посиленні міжнародної конкурентоспроможності українського молочного сиру.

Об'єми експорту та частка в загальному обсязі виробництва (в тисячах тонн; %)

Частка експорту | Експорт | Загальне виробництво

CAGR
(24-33)

+0,9%

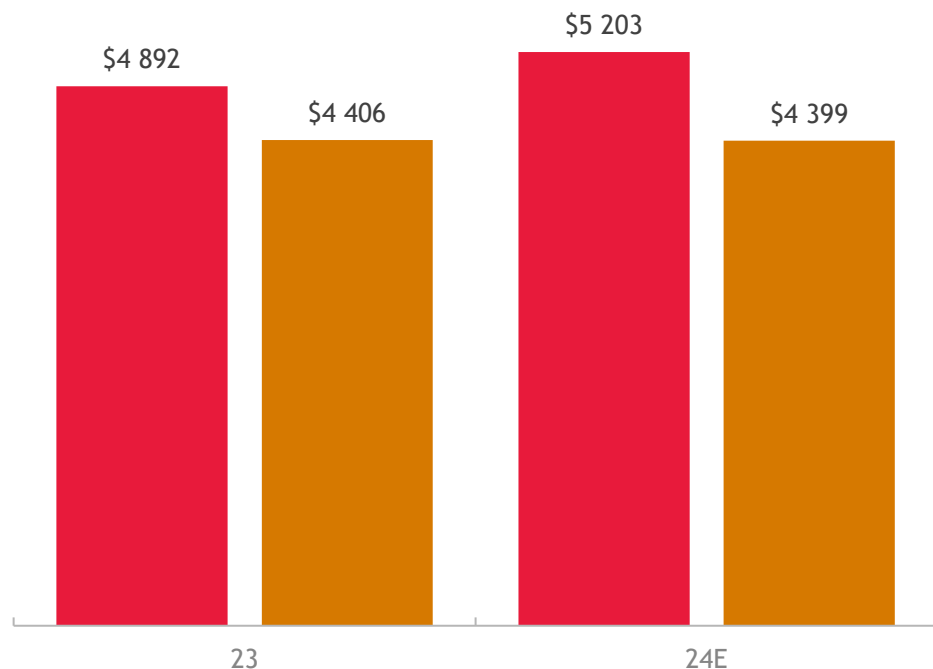
-2,7%

- ▶ **Частка експорту** молочного сиру з України демонструє поступове зниження після тимчасового зростання у 2023 році. Якщо у 2014 році на експорт припадало 14% загального виробництва, то у 2024 році цей показник знизився до 11%, а до 2033 року очікується подальше падіння до 8%. Це свідчить про звуження експортного сегменту та втрату зовнішніх ринків на тлі внутрішніх і зовнішніх викликів.
- ▶ **Упродовж 2024-2033 років** прогнозується стабільний, але низький рівень експорту при повільному відновленні загального виробництва. Така динаміка вказує на слабкі позиції української продукції на міжнародному ринку та високий рівень залежності від внутрішнього споживання. Експорт поступово втрачає вагу в загальній структурі галузі.
- ▶ Більшість продукції орієнтована на внутрішній ринок, що зменшує гнучкість та стійкість галузі до зовнішніх шоків.

Зростання вартості **українського** молочного сиру при збереженні нижчих світових цін свідчить про посилення витратного тиску та втрату цінової конкурентоспроможності.

Вартість продукції на ринку України та в світі (в \$ за тонну)

Україна | Світ

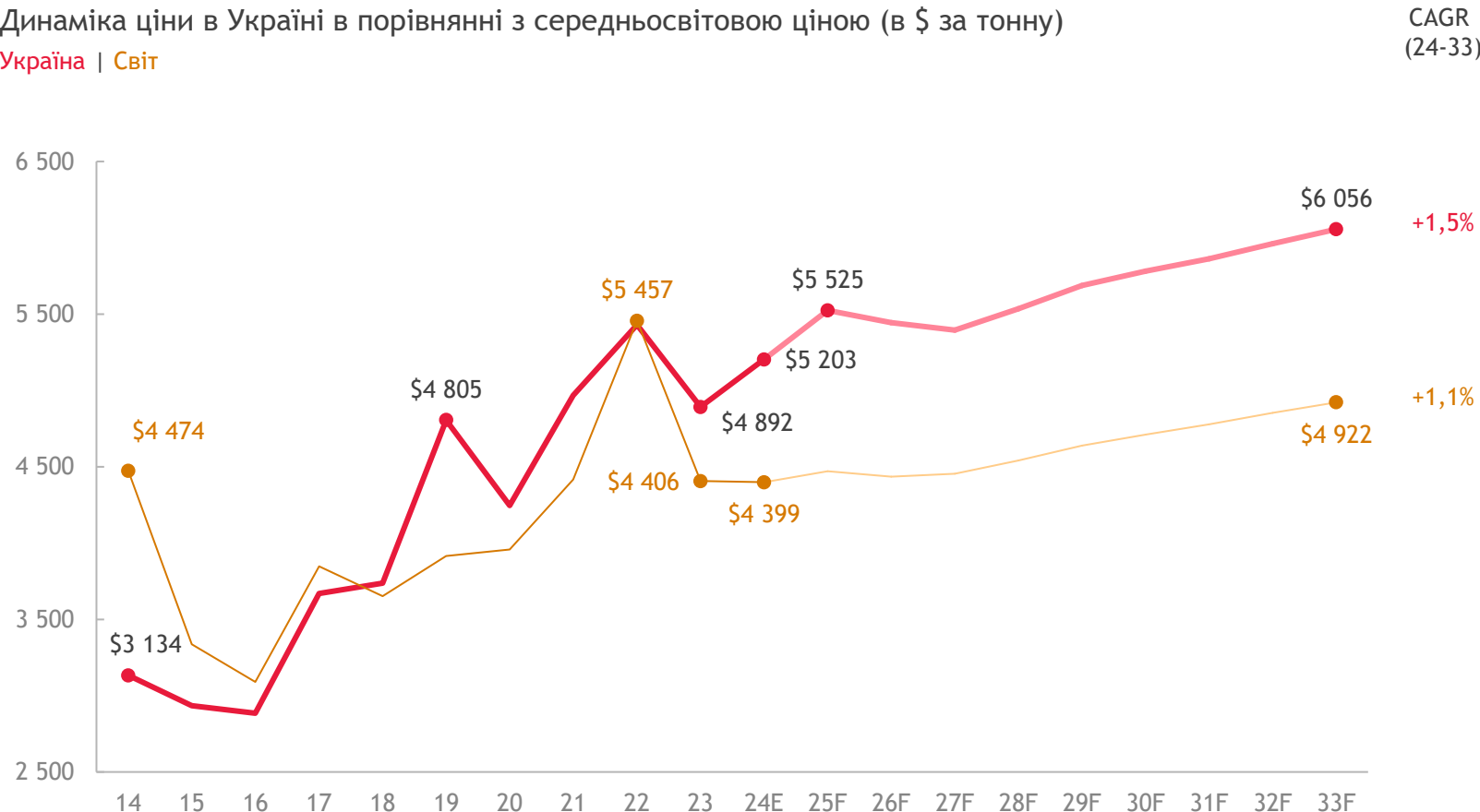

- ▶ У 2023 році вартість молочного сиру в Україні становила \$4.892 за тонну, що перевищувало середньосвітову ціну (\$4.406). Така цінова динаміка свідчить про вищу собівартість вітчизняного виробництва, що може бути зумовлено меншою масштабністю підприємств, вищими логістичними витратами та нестабільністю економічного середовища.
- ▶ У 2024 році ціна української продукції зростає ще більше – до \$5.203 за тонну, у той час як середня світова вартість залишилася майже на рівні минулого року (\$4.399). Це свідчить про посилення тиску витрат на українських виробників, зокрема через здорожчання енергоносіїв, сировини, транспорту та інші воєнні чинники, що зменшують їхню конкурентоспроможність.
- ▶ Стійка різниця у цінах між Україною та світовим ринком вказує на обмежену ефективність внутрішнього виробництва. За відсутності масштабної модернізації галузі та підтримки експорту високі внутрішні ціни можуть стримувати розвиток, знижувати прибутковість і послаблювати позиції на зовнішніх ринках.

Ціни на молочний сир в **Україні** демонструють вищі темпи зростання порівняно зі світовими, що вказує на потенційну втрату цінової конкурентоспроможності на зовнішніх ринках.

Динаміка ціни в Україні в порівнянні з середньосвітовою ціною (в \$ за тонну)

Україна | Світ

- ▶ У 2015-2023 роках ціни на молочний сир в Україні мали нестабільну динаміку з різкими коливаннями, які зумовлювалися змінами у собівартості, логістичних витратах, впливом курсу валют і загальною економічною нестабільністю. У 2023 році українська ціна навіть перевищила середньосвітову, що відображає чутливість внутрішнього ринку до зовнішніх і внутрішніх шоків.
- ▶ Із 2024 року очікується поступове, але стабільне зростання цін в Україні, яке випереджатиме глобальні темпи (CAGR +1,5% проти +1,1%). До 2033 року вартість українського сиру зросте до \$6.056 за тонну, тоді як світова — лише до \$4.922. Це вказує на посилення тиску з боку витрат на виробництво, транспортування та енергоносії, що підвищує ризики втрати цінової привабливості.
- ▶ Випереджаюче зростання українських цін може обмежити внутрішнє споживання та ускладнити вихід на зовнішні ринки через втрату конкурентоспроможності.

Після падіння до мінімуму у 2023 році ринок молочного сиру в Україні демонструє поступове відновлення та стабільне зростання споживання.

Динаміка показника річного споживання в Україні (в тисячах тонн)

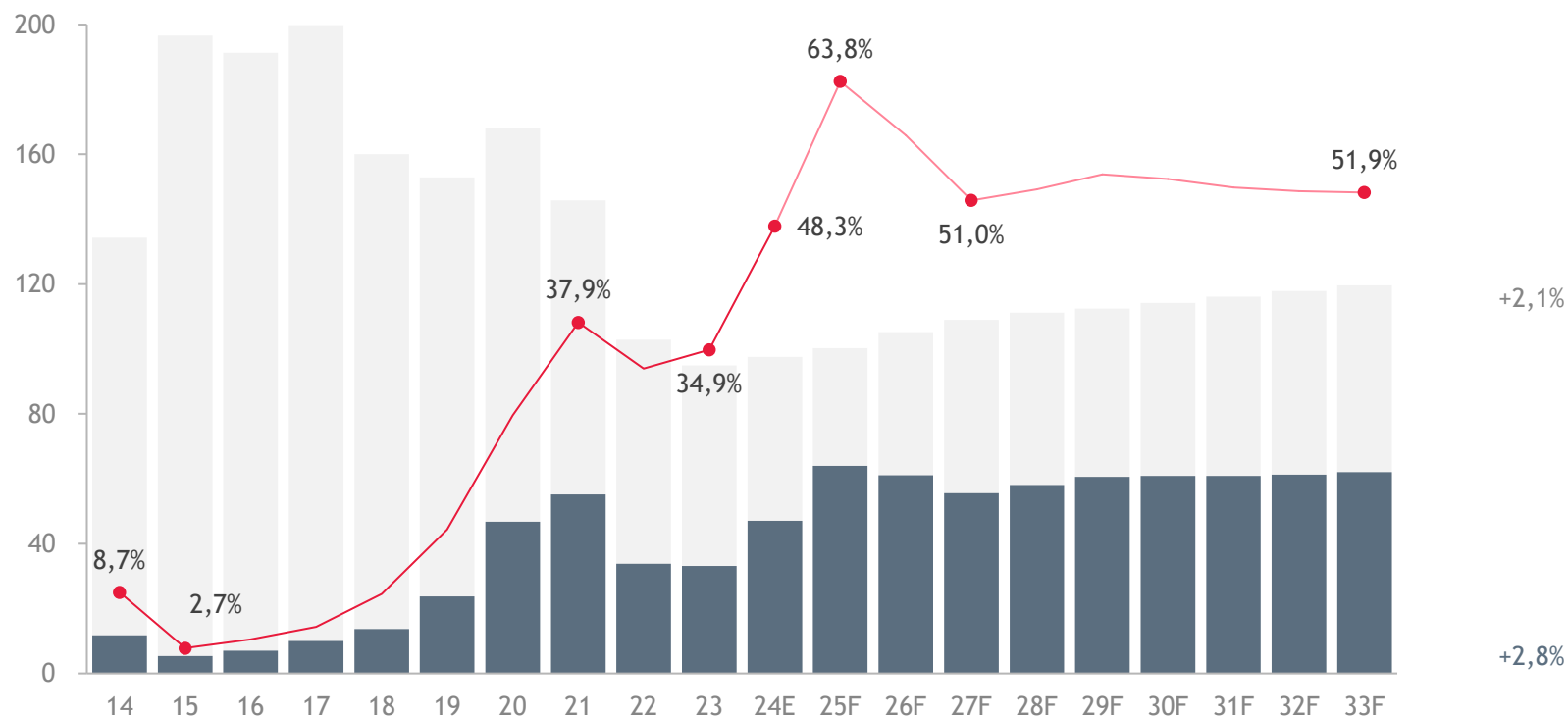

- ▶ Річне споживання молочного сиру в Україні протягом **2014-2022 років** мало нестабільну динаміку з помітним скороченням у 2023 році до найнижчого показника за десятиліття – 95 тис. тонн, що було спричинено зниженням доходів населення, логістичними труднощами та загальною економічною нестабільністю.
- ▶ Після **2023 року** споживання поступово стабілізується: прогнозується зростання до 120 тисяч тонн до 2033 року зі середньорічним приростом на рівні +2,1% (CAGR 24-33), що свідчить про позитивну динаміку відновлення внутрішнього попиту.
- ▶ Відновлення попиту на молочний сир пов'язується з поверненням частини населення до країни, адаптацією виробників до нових умов, розвитком локальних брендів та покращенням платоспроможності споживачів.
- ▶ Зростаюче споживання молочного сиру створює сприятливе підґрунтя для розширення асортименту та посилення позицій українських виробників на внутрішньому ринку.

Після пікового зростання імпорту у 2025 році очікується поступове відновлення частки внутрішнього виробництва на ринку молочного сиру.

Структура внутрішнього споживання (в тисячах тонн; %)

Частка імпорту | Імпорт | Загальне споживання

► У структурі внутрішнього споживання молочного сиру спостерігалось різке зростання частки імпорту у 2021-2025 роках, з піковим значенням у 2025 році – 63,8%, що можливо спричинено зниженням вітчизняного виробництва через воєнні ризики, логістичні обмеження та порушення ланцюгів постачання.

► Починаючи з 2026 року, частка імпорту поступово знижується, стабілізуючись на рівні близько 50%, що свідчить про часткове відновлення внутрішніх виробничих потужностей та адаптацію сектору до нових умов.

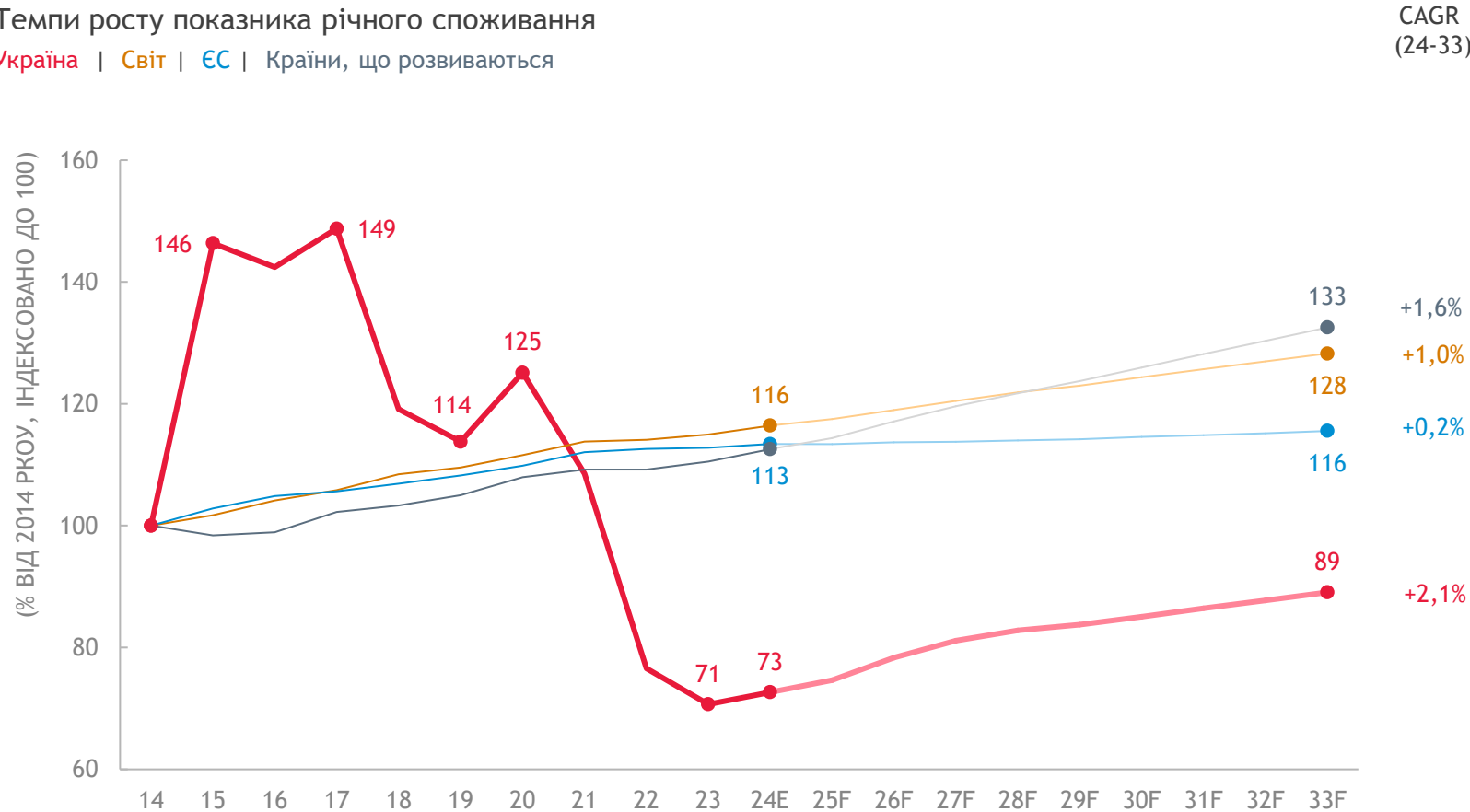
► Прогноз на 2024-2033 роки вказує на стабільне зростання внутрішнього споживання (CAGR +2,1%) та імпорту (CAGR +2,8%), проте без загрози критичної залежності, оскільки очікувана частка імпорту в структурі споживання зменшуватиметься до 3-5% у довгостроковій перспективі.

► Така динаміка вказує на повернення до моделі з домінуванням українського виробництва, однак галузь все ще залишається вразливою до зовнішніх ризиків.

Після різкого падіння у 2022-2023 роках **Україна** демонструє найшвидші темпи відновлення річного споживання молочного сиру серед усіх регіонів.

Темпи росту показника річного споживання

Україна | Світ | ЄС | Країни, що розвиваються

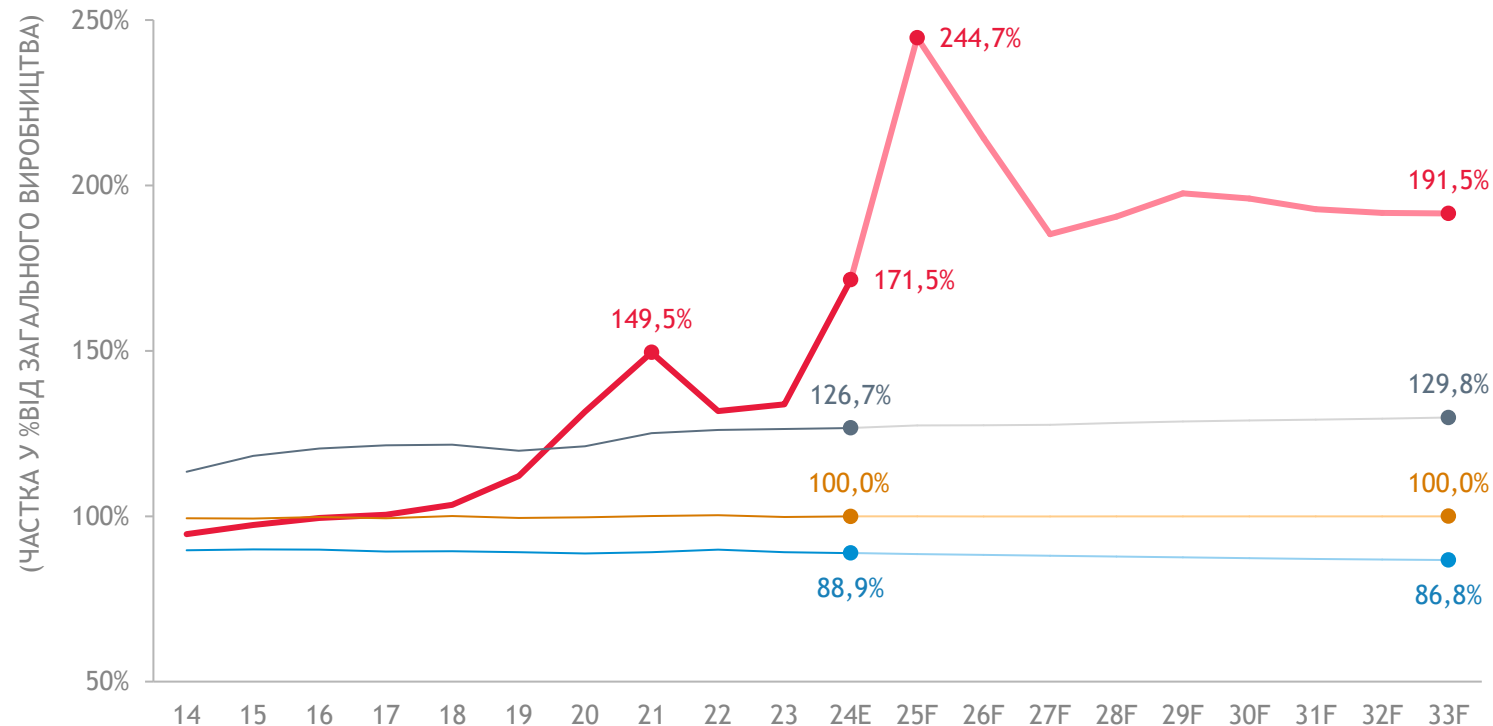

- ▶ Після тривалого падіння темпів річного споживання молочного сиру в **Україні** у 2022-2023 роках, з 2024 року очікується поступове відновлення, із прогнозованим середньорічним зростанням на рівні +2,1% (CAGR до 2033 року), що свідчить про стабілізацію попиту та адаптацію ринку до нових умов.
- ▶ **Країни, що розвиваються** також демонструють високі темпи зростання (CAGR +1,6%), що пояснюється розширенням споживчого сегменту та змінами в структурі харчування на користь молочних сирів.
- ▶ **Світовий ринок** зберігає помірно позитивну динаміку з прогнозованим зростанням +1,0%, що вказує на загальну стійкість глобального попиту.
- ▶ У **Європейському Союзі** спостерігається низьке зростання споживання (CAGR +0,2%), зумовлене переходом на альтернативні продукти, змінами у харчових звичках та скороченням споживання тваринної продукції.

Різке зростання частки споживання молочного сиру відносно виробництва в **Україні** вказує на критичну залежність від імпорту.

Динаміка показника річного споживання

Україна | Світ | ЄС | Країни, що розвиваються

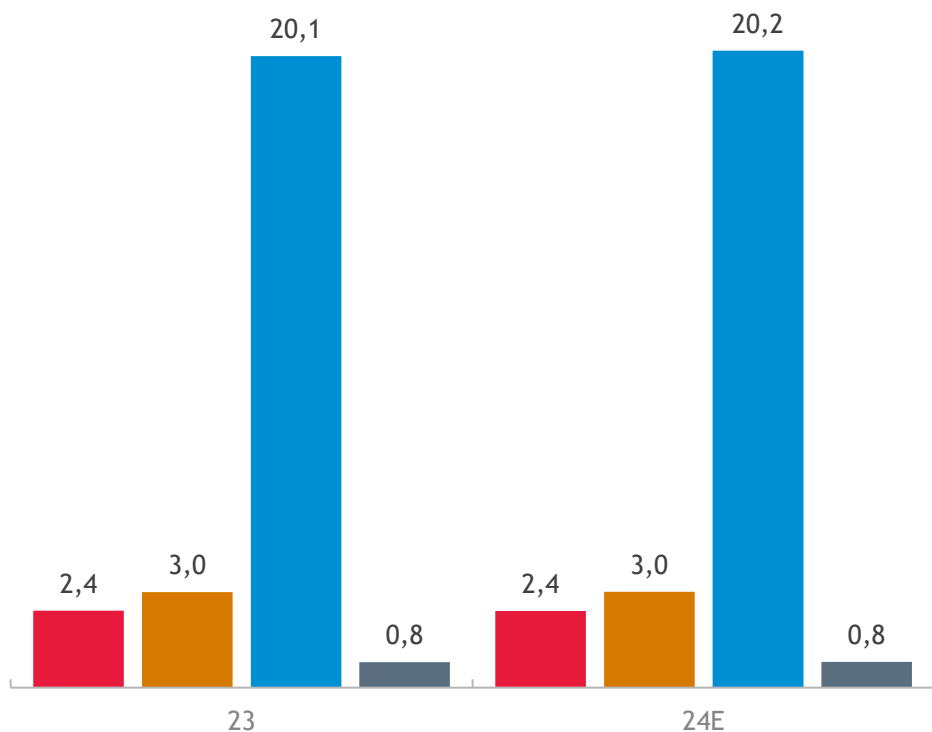

- ▶ Протягом 2014-2023 років Україна стабільно споживала більше молочного сиру, ніж виробляла, а з 2024 року ця різниця різко зросла. У 2025 році частка споживання у відсотках до внутрішнього виробництва прогнозується на рівні 244,7%, а до 2033 року – 191,5%, що свідчить про суттєву імпортозалежність та нестачу локальних виробничих потужностей.
- ▶ Це перевищення пояснюється відновленням внутрішнього попиту на фоні поступової стабілізації економіки, тоді як обсяги вітчизняного виробництва залишаються обмеженими через логістичні та ресурсні виклики.
- ▶ Для порівняння, у світі показник зберігається на рівні 100%, у країнах, що розвиваються – в межах 126-129%, а в ЄС – нижче 90%, що вказує на надлишкове виробництво і зміну споживчих звичок.

Споживання молочного сиру в **Україні** залишається стабільно низьким та не демонструє ознак наближення до світових рівнів.

Об'єми річного споживання (в кілограмах на 1 особу)

Україна | Світ | ЄС | Країни, що розвиваються

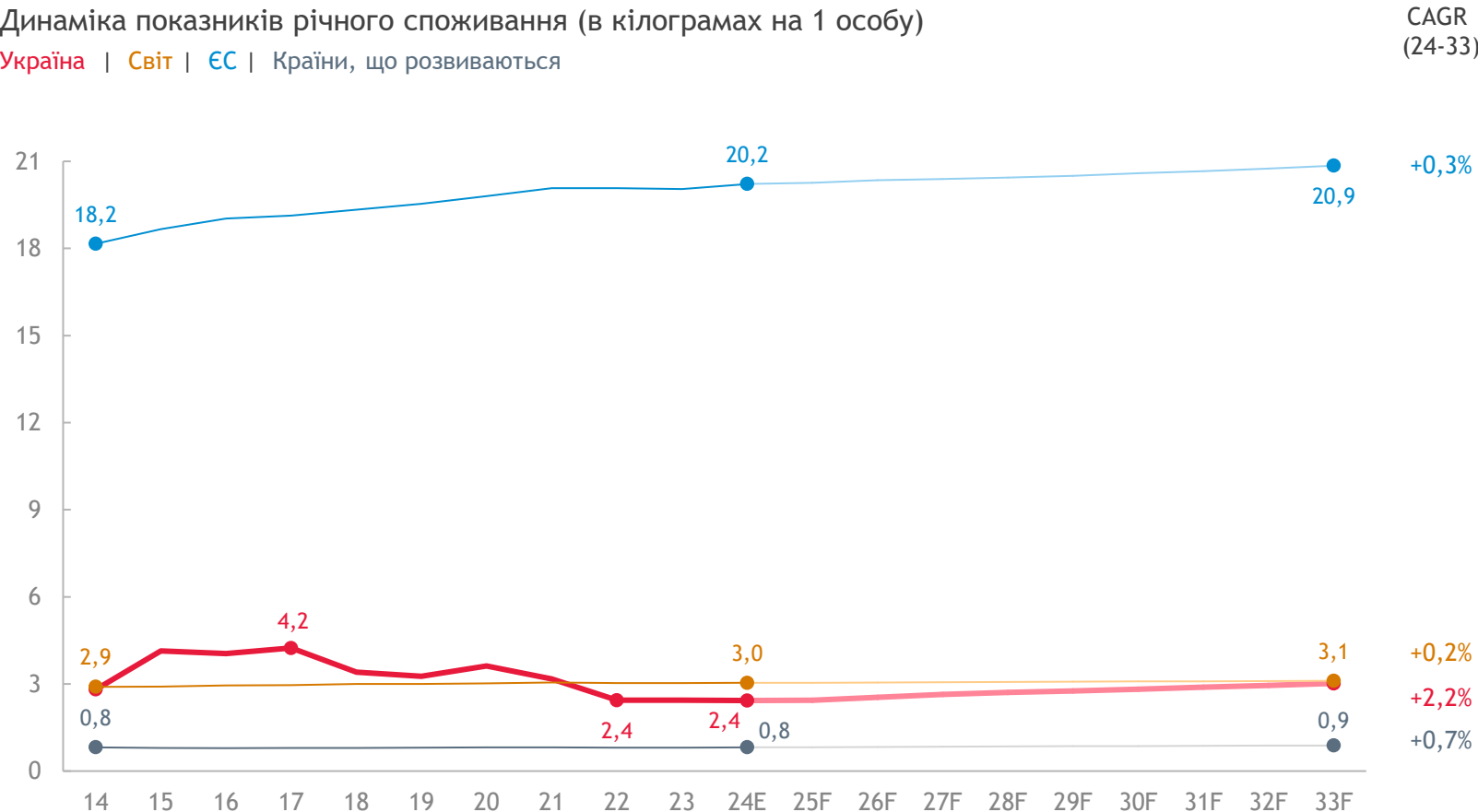

- ▶ У 2023-2024 роках середньорічне споживання молочного сиру в **Україні** становило лише 2,4 кг на одну особу, що суттєво нижче за середньосвітовий рівень (3,0 кг) та в рази менше, ніж у країнах Європейського Союзу — понад 20 кг на особу. У країнах, що розвиваються, споживання становить близько 0,8 кг, що є нижчим, але демонструє потенціал зростання.
- ▶ Прогноз на 2024 рік свідчить про збереження низького рівня споживання в Україні, попри поступову стабілізацію економіки. Це пов'язано з обмеженою купівельною спроможністю, низькою доступністю якісної продукції та відсутністю стійкої споживчої культури, орієнтованої на молочний сир.
- ▶ На відміну від цього, у глобальному вимірі структура споживання залишається сталою: **країни ЄС** стабільно зберігають високі показники, а також **країни, що розвиваються**, залишаються на стабільному рівні.

Після тривалого падіння споживання молочного сиру в **Україні** очікується поступове зростання на фоні глобальної стабільності.

Динаміка показників річного споживання (в кілограмах на 1 особу)

Україна | Світ | ЄС | Країни, що розвиваються

- ▶ У 2017 році в **Україні** було зафіксовано пік споживання молочного сиру — 4,2 кг на особу, після чого розпочалося поступове зниження. До 2022-2024 років рівень впав до 2,4 кг, що свідчить про негативний вплив економічної нестабільності, скорочення виробництва та зниження купівельної спроможності населення.
- ▶ Прогноз на **2024-2033 роки** демонструє помірне зростання до 3,0 кг з найвищим серед регіонів темпом приросту +2,2% CAGR, що вказує на потенціал для відновлення внутрішнього попиту за умови стабілізації соціально-економічної ситуації. Однак навіть за оптимістичним сценарієм Україна не досягає середньосвітового рівня у 3,1 кг на особу.
- ▶ На тлі стабільного глобального ринку та високого споживання в ЄС (понад 20 кг/особу), Україна залишається у нижній частині рейтингу, хоча демонструє позитивну динаміку. Це створює передумови для зростання виробництва й розвитку внутрішнього ринку молочного сиру.

Виробництво молочного сиру

Основні висновки

- ▶ Виробництво молочного сиру в Україні після зниження з 202 тисяч тонн у 2015 році до 41 тисячі тонн у 2025 році демонструє ознаки стабілізації. Прогноз до 2033 року передбачає поступове, але незначне зростання — до 62 тисяч тонн, що залишається суттєво нижче довоєнного рівня. Це свідчить про адаптацію виробничої системи до нових умов, однак для повернення до обсягів понад 100 тисяч тонн, характерних для 2014-2018 років, необхідні глибші інвестиційні та структурні зміни в галузі.
- ▶ Споживання молочного сиру в Україні зростає швидше за виробництво: після зниження до 95 тисяч тонн у 2023 році, попит демонструє поступову позитивну динаміку, досягаючи 120 тисяч тонн у 2033 році. Натомість обсяги виробництва залишаються значно нижчими — лише 62 тисячі тонн у 2033 році, що вдвічі менше від рівня споживання.
- ▶ Показник споживання молочного сиру на душу населення в Україні після зниження до 2,4 кг у 2023-2025 роках демонструє поступове зростання до 3,0 кг у 2033 році. Це свідчить про часткове відновлення внутрішнього попиту на тлі стабілізації економіки та розширення пропозиції на ринку.
- ▶ Україна залишається нетто-імпортером молочних сирів: за даними на 2024-2033 роки, експорт стабілізується на рівні 5 тисяч тонн щорічно, тоді як імпорт коливатиметься у межах 58-64 тисяч тонн на рік. Такий дисбаланс між обсягами ввезення та вивезення свідчить про стійку залежність від зовнішніх постачальників для покриття внутрішнього попиту.
- ▶ Ціни на українську продукцію демонструють стабільне зростання: у доларовому еквіваленті середня ціна за тонну молочного сиру підвищилась із \$5 203 у 2024 році до прогнозованих \$6 056 у 2033 році. Це зростання є вищим за глобальну динаміку, де середньосвітова ціна зростає з \$4 399 до \$4 922 за тонну.
- ▶ Світовий ринок демонструє ознаки стагнації в споживанні молочного сиру: протягом 2023-2033 років обсяг споживання на одну особу утримується на стабільному рівні 3,0-3,1 кг, без помітної позитивної динаміки. Це свідчить про насиченість ринку та зміну пріоритетів у харчуванні споживачів у розвинених країнах.

Валерій Афанасьєв

Партнер

Директор підприємства
з оцінки

Дмитро Король

MRICS, керівник напрямку

Оцінка бізнесу
та фінансове моделювання

Дар`я Бобир

Оцінювач

Оцінка бізнесу
та фінансове моделювання

Юлія Сотник

Аналітик

Оцінка бізнесу
та фінансове моделювання

КОНТАКТИ

Київ:

Харківське шосе, 201/203,
10-й поверх

☎ +380 44 393 26 87 88

📠 +380 44 393 26 91

Дніпро:

вул. Андрія Фабра, 4,
6-й поверх

☎ +380 56 370 30 43

📠 +380 56 370 30 45B

Львів:

вул. Шевченка, 120
Regus-KIVSH

☎ +38 032 242 44 00

✉ info@bdo.ua

🌐 www.bdo.ua

Ця публікація містить загальну інформацію і не є професійною консультацією чи послугою.

Перш ніж прийняти будь-яке рішення або вжити заходів, які можуть вплинути на ваші фінанси або бізнес, вам слід проконсультуватися з кваліфікованим професійним консультантом. Будь ласка, зв'яжіться з BDO в Україні, щоб отримати консультацію.

ТОВ «БДО», українське товариство з обмеженою відповідальністю, є членом BDO International Limited, британського товариства з відповідальністю, обмеженою гарантіями його членів, а також входить до складу міжнародної мережі незалежних фірм-членів BDO.

BDO — це бренд мережі BDO та кожної Фірми-Члена BDO. BDO утворено від перших літер прізвищ засновників компанії: Binder, Dijker та Otte.

2025 © ТОВ «БДО». Всі права захищені.